

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З КУРСУ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ»

1. Надайте визначення поняттю "лінгвістична парадигма".
2. У термінах "зміни парадигм" дайте характеристику розвитку мовознавчої думки у XIX – XX століттях.
3. Що є характерним для сучасного мовознавства?
4. Назвіть напрями, які розвиваються в лінгвістиці нашого часу.
5. Що є предметом вивчення когнітології?
6. Що є предметом вивчення когнітивної лінгвістики? Дайте характеристику цій предметній ділянці сучасного мовознавства.
7. Сформулюйте основні завдання і проблеми сучасної лінгвокультурології.
8. У чому виявляється антропоцентризм природної мови?
9. Розкрийте специфіку принципів дослідження мови в рамках нової мовознавчої парадигми (експансіонізм, антропоцентризм, когнітивізм, функціоналізм, аксіологічність, прагматизм).
10. Чим відрізняються погляди структуралістів і когнітивістів на мову (різне розуміння природи значення)?
11. Розкрийте змістове наповнення понять категоризації та концептуалізації дійсності.
12. Надайте визначення поняттю "концепт" як одиниці когніції людини.
13. У чому полягає диференціація термінів "поняття", "значення", "концепт"?
14. Охарактеризуйте поняття когнітивної бази, концептуальної системи, концептосфери, фрейму, скрипта.
15. Надайте визначення поняттю "мовна картина світу" та розкрийте історію його становлення.
16. Які існують типології картин світу?
17. Як співвідносяться поняття наукової та мовної картин світу?
18. Визначте структуру національно-мовних картин світу.
19. Дайте характеристику основним факторам породження національно-мовних картин світу.
20. Які групи культурно маркованої лексики виділяються внаслідок дії цих факторів?
21. Дайте характеристику кожній групі з наведенням прикладів.
22. Охарактеризуйте поняття "етнічна культура".
23. Надайте визначення поняттю "етноцентризм". Наведіть приклади реалізації цього явища на мовному матеріалі.
24. Як корелюють між собою поняття "мова" і "культура"?
25. Назвіть зарубіжних і вітчизняних учених-лінгвістів, які зробили вагомий внесок у розвиток когнітивної лінгвістики, концептології, лінгвокультурології.
26. У чому сутність методології радянського мовознавства?
27. У чому особливість трактування природи значення у радянський період розвитку мовознавства?
28. Розкрийте сутність різних теорій лексичного значення.
29. У чому полягає специфіка сучасного розуміння природи мовного значення?
30. Дайте характеристику ономазіологічному та семасіологічному підходам до вивчення лексики, що сформувалися у структурній семантиці XX століття.
31. За допомогою якої метамови та методів здійснювався аналіз семантичного поля у структурній семантиці?
32. Розкажіть про семантичні універсалії. Наведіть приклади.
33. Сформулюйте основні завдання і проблеми комунікативної лінгвістики.
34. Назвіть зарубіжних і вітчизняних учених-лінгвістів, які зробили вагомий внесок у розвиток лінгвістики тексту, дискурсології, комунікативної лінгвістики.
35. Визначте та охарактеризуйте основні категорії комунікативної лінгвістики.

36. Охарактеризуйте поняття "комунікація" як центральне в комунікативній лінгвістиці.
37. Надайте визначення поняттям "мовна особистість", "комунікативна компетенція", "мовленнєва поведінка".
38. У чому полягає сутність мовленнєвого жанру як категорії комунікації?
39. Визначте структурні характеристики стандартної комунікативної ситуації.
40. Охарактеризуйте комунікативні стратегії і тактики як комунікативні категорії.
41. Визначте поняття пресупозиції як універсальної категорії комунікативної ситуації.
42. Які соціальні ролі інтерактантів виділяються в міжособистісній комунікації?
43. Визначте витoki та сучасний стан досліджень невербальних компонентів комунікації.
44. Надайте визначення поняттю "дискурс". Охарактеризуйте існуючі підходи до визначення дискурсу в сучасній лінгвістиці.
45. У чому полягає прагматична структура дискурсу? Подайте типологію дискурсу.
46. Розкрийте специфіку дискурс-аналізу як новітнього методу в сучасній лінгвістиці.
47. Визначте основні категорії тексту. У чому полягає диференціація понять "текст" і "дискурс"?
48. Охарактеризуйте поняття формальної (когезії) та смислової (когерентності) зв'язності тексту.
49. Надайте визначення поняттям "підтекст", "модальність", "авторський ідіостиль".
50. Визначте проблематику політичної лінгвістики, медіалінгвістики та гендерної лінгвістики (лінгвогендерології). Дайте характеристику дискурсам, які виступають об'єктом вивчення у рамках цих ділянок лінгвістичного знання.